

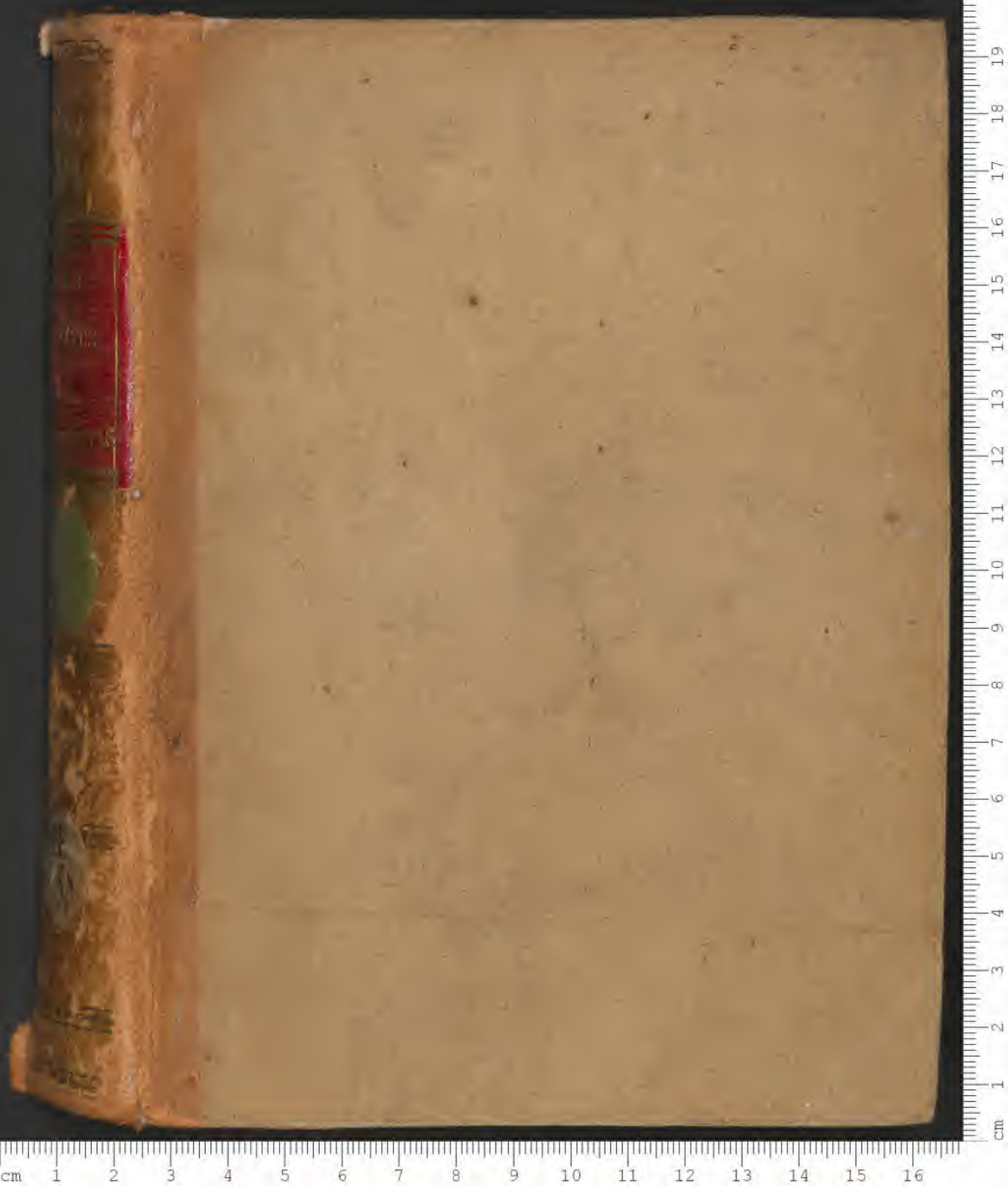

VARI
TRACTATUS
DE
SACRAMENTIS

WCE
788

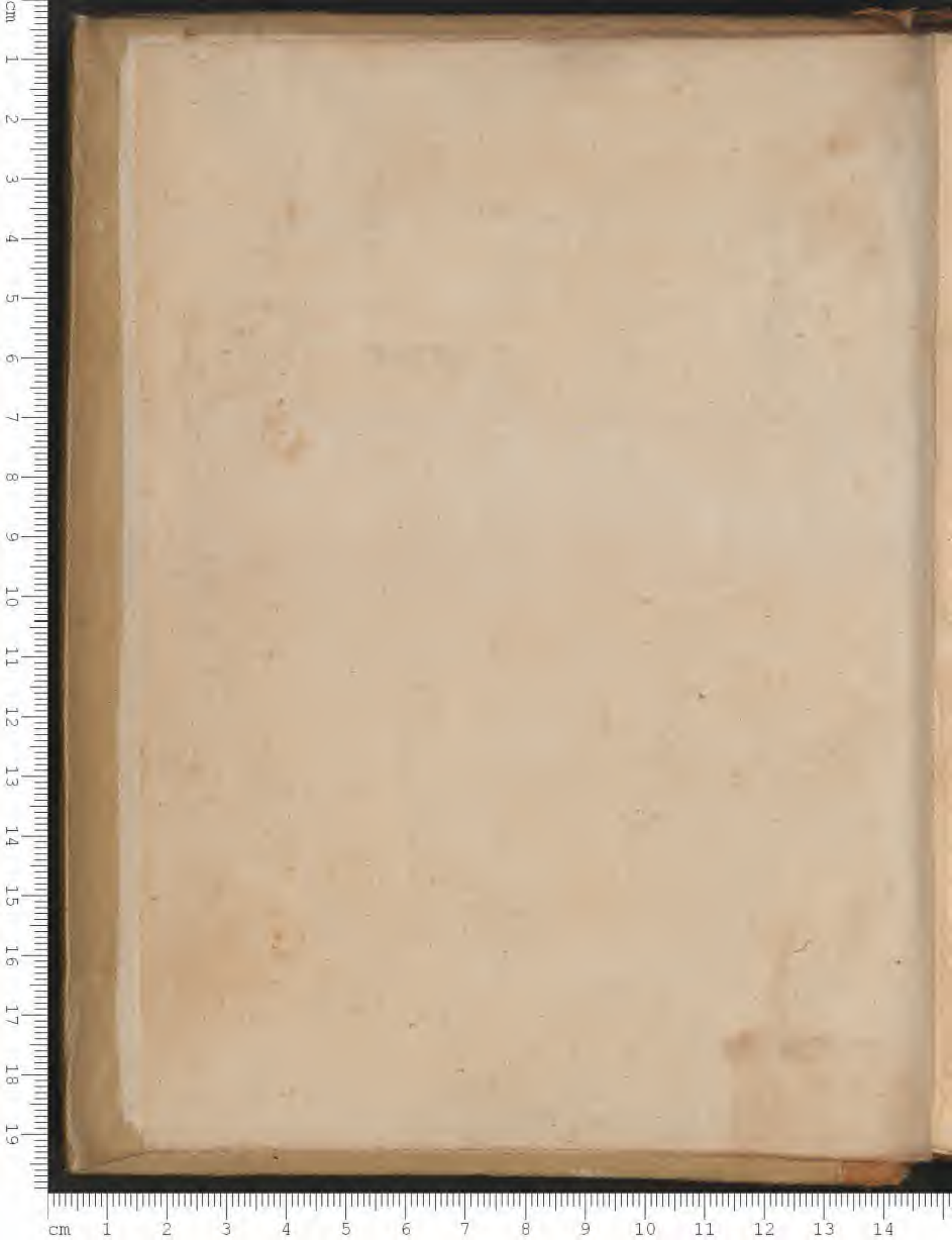

¹⁵
s. E. 788.

Piece	1	Dammon	530		
	2	-	600	Pallochaf	4622
	3	-	981		
	4	-	1189		
	5	-	764	-	964
	6	-	1187	-	4744
	7	-	1044	-	696
	8	-	752	-	4383

7 pieces.

Cōfessio utilisz necessaria
fratris Antonii farení.

mm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

In noīe patris et filij: et spiritus sancti Amen.
¶ Sequitur practica brevis iudi stilo pposita ad culpas itegre
pfitendas pparata pfratre athoniū fareni ordinis minorū sacre
theologie doctore ad postulationē cuiusdā ducis / octo pfitenda /
tiones q̄ plurimū viles p̄tinens.

Prima cōsideratio re:

p spicit tēp̄ p̄teritū et est. Volens fructuose p̄fiteri
p̄sare debet si p̄i^o fuerit bene p̄fessus: vt sciat vtrū
op̄ sit iterare p̄fessiōes p̄i^o factas. an nō. Vñ in q̄tuor casibz
iteranda est p̄fessio: duo sunt ex pte p̄fessoris: et duo ex pte p̄fite
tis. ¶ P̄i^m casus est p̄p̄t ip̄tentiā sacerdotis: qd̄ p̄tingit cū est
excomunicat^o. deposit^o. irregularis v̄l suspens^o ab officio v̄l be
nificio et alijs mltis modis. ¶ Secū^d casus est p̄p̄t ignoran
tiā p̄fessoris: vtpote quādo p̄fessor ignarus est. qz tūc querē^d
est sacerdos q̄ sciat soluere et ligare. sed hic casus difficilis est
et intricat^o. scz ad cognoscendū et iudicandū de q̄ritate igno
ratiē q̄ reddit sacerdotē inhabilē ad absoluedū. ¶ Terci^o ca
sus in q̄ iteranda est p̄fessio est p̄p̄t maliciā scz fictōis in p̄fite
te v̄t si accessit cū voluntate peccādi mortali^{is}: aut si sciēter retinuit
aliqd̄ mortale in corde. ¶ Quart^o est p̄p̄t negli gētiā: qz scz ne
glexit aut p̄tēpsit penitentiā iniunctā facere. Intelligūtur tamē
hī duo vltimi qñ sacerdotē mutat. Si aut̄ reuertit̄ ad eundē:
tūc distinguēdū est: qz aut recēter p̄fessus est: aut iā de sacerdotis
mēoria pctā sūt elapsa. ¶ In p̄mo casu nō tenet: s̄z sufficit dicere
p̄fiteor de tali et tali pctō et de oibz hodie mane v̄l heri p̄fessus fi
cte. q̄ explicate omitto recitare cū illoz reminiscamini. ¶ In
sc̄do tenet. Si enī p̄tēpsit / v̄l neglexit satisfacere: et obli^o est
iniunctā penitentiā: tūc tenet iterare p̄fiteri. Si aut̄ sciret: et eā
adimplere vellet: nō oportet iterare p̄fessionē / sed p̄fiteri de ne
gli gētia aut p̄tēptu. ¶ Sc̄da cōsideratio est de p̄paratiōe p̄fessi
onis qz vt homo de pctis p̄fiteat̄ p̄i^o / ac recordet̄ illa p̄fite^o
itegre: debet se p̄i^o diligēter p̄parare: nec dign^o est p̄fiteri q̄
accedit ad p̄fessionē i p̄parate: cū bene p̄fiteri sit maximū do
nū dei: negligētibz minime p̄cedēdū. Et qz qdā sūt magis soli

liciti de salute cōueniēdo a pctis. Adāmin⁹ / et aliq̄ videtur nō cura
rendo pparatiōes cōles esse nō debēt. Etiaq̄ pleriq̄ nunq̄
bene p̄fessi fuerūt: et maxime cū nō studuerint dicere circūstan
tias mortaliū de necessitate dicēdas: p̄serti q̄ ad naturā. Qua
re si iterāda sit p̄fessio p̄cedēs vl' p̄fessiōes p̄cedētes: magno in
genio vti oportebit vt oī m pctōz p̄fitendōz pctōz reminiscat:
hoc subtile ingeniu vl' practica expetit q̄ homo examinet vitā
suā et p̄scientiā. ¶ Primo scdm diuersas etates videlicet pue
ritiā / adolescētiā / iuuetutē / virilitatē et senectutē. ¶ Secūdo
p̄sideret diuersas fortunas scz p̄speritatē et aduersitatē: sanita
tē et infirmitatē: abūdantiā et paupertatē. ¶ Tertio p̄sideret di
uersos stat⁹: q̄ ginalē / matrimonialē / et vidualē. ¶ Quarto di
uersa officia q̄ fecit. ¶ Quinto diuersas societates cū quibus
p̄uersat⁹ est. ¶ Sexto diuersa loca / ciuitates / castra / oppida /
villas et domos ī quibz fuerit et qd ibi egerit. ¶ Septimo cō
sideret diuersas culpas qbz deu offenderit: scz culpas cordis
orīs et operis bene meditādo q̄lter p̄sueuerit regere cor suū et
os seu linguā. et que opafacere: et itime examinando vitā scdm
p̄dictū modū: recordabit homo tot pctā q̄ mirabit. Et ista pra
ctica melior et familiarior est iudicio meo ceteris. ¶ Tertia cō
sideratio est de electione boni p̄fessoris vt suppleat insufficien
tiā ei⁹ si qd omīssū fuerit in pparatiōe. Unde eligēd⁹ est p̄fessor
q̄ sciat velit et possit dirigere pctōrē p viā salutis: hoc est habēs
sciētiā bonā vitā et auctoritatē. Et plus requirēda est in p̄fesso
re p̄scientia / bona vita / q̄ gradis sciētiā: licet sciētiā sit necessa
ria. Et loquor de p̄scientia scdm veritatē nō scdm apparentiā: vñ
si illā habeat nō audiet p̄fessiōes nisi se sciētiā p̄petentē habe
re videat: nec iudicabit qd minime itelliget. Sciētq̄ dubita
re vbi est dubitandū: neq̄ absoluet qd nō poterit q̄i iusmodi. Et
si sec⁹ fecerit: liq̄de ostēdet se nō habere p̄scientiā. Qui vero ha
bet sciētiā et auctoritatē etiā āple: sine p̄scientia aut timore per
dendi aliqd / aut displicēdi / aut reputādi rudis / aut amore cō
placēdi et lucrādi / aut nomē habēdi: facile deuabit a recto ca
dēdo ad infernū cū p̄fitente: vl' q̄rens expediri de pctōre fasti
diēdo p̄lixitatē omittet interrogatiōes necessarias. Qui enī sibi
nequā est: cui bon⁹ erit. ¶ Quarta p̄siteratio ē de ordine tenēdo

in p̄fessione p̄ faciliōri recordatiōe s̄m decē p̄cepta x̄i. ¶ Circa
 primū p̄ceptū homo p̄siderabit si errauerit in fide credendo
 sortilegijs / diuinatiōibz / sup̄stitiōibz / s̄onij s̄. x̄c. ¶ Cōsidera-
 bit si pl̄ dilexit mundū aut seipsū aut honorē vanū q̄ deū. qd̄
 faciūt sup̄bi. Ibiqz se accusabit p̄ctōz de sup̄bia q̄ p̄hibet in isto
 p̄cepto: sc̄dm q̄ offenderit quātū ad eius species vel ramos.
 ¶ Species sup̄bie sunt q̄ttuor. qz sup̄bia est p̄uersus appetit⁹
 celsitudinis qd̄ p̄tingit q̄ttuor modis. ¶ Primo cū reputam⁹
 nos habere bona a nobis ipsis / et nō a deo. ¶ Secūdo cū repu-
 tam⁹ nos habere a deo sed n̄ris meritis. ¶ Tertio cū reputam⁹
 nos habere bona q̄ nō habem⁹. ¶ Quarto cū p̄p̄t ea q̄ habem⁹
 volum⁹ singulares apparere et sup̄ alios. Et rami sup̄bie sunt
 x̄ij. quoz prim⁹ iobediētia: et hic poterit fieri p̄fessio de quinqz
 p̄ceptis ecclesie si aliqd̄ p̄tra illa fuerit actū. Et hoz p̄ceptoz
 primū est de auditiōe misse in d̄nicis diebz et festis. ¶ Sc̄dm
 est de p̄fessione faciēda semel in āno. ¶ Tertiu est de receptione
 eucharistie. ¶ Quartū est de obseruatiōe festoz ab ecclesia pre-
 ceptoz. ¶ Quintū est de ieiunij s̄ p̄ceptis. ¶ Secūd⁹ ram⁹ est
 ābitio sc̄z appetere d̄nari ābitiose. qd̄ patet in illo q̄ petit mai⁹
 dominiū / aut officiū desiderat v̄l beneficiū: et nescit siue nō vult
 regere sc̄dm iusticiā min⁹. ¶ Tertio est appetit⁹ laudis vt face-
 re aliqd̄ boni ītentiōe sola acquirēdi laudē / v̄l principalit̄ vt
 fama extēdatur p̄ mundū. ¶ Quart⁹ est p̄tēpt⁹ sc̄z īferior: vel
 equaliū. qd̄ p̄t⁹ est. aut superior: qd̄ pessimū est. Et aliq̄ p̄tēnūt
 superiorē tēporalē / aliq̄ sp̄ualē / aliq̄ corporalē / aliq̄ creatorem
 ipsū blasphemādo ad d̄nationē d̄noz sp̄ualiū et tēporaliū hoc
 toleratū. ¶ Quint⁹ est iactāria. vnde quidē iactant se de bonis
 q̄ fecerūt. aliq̄ de bonis q̄ nō fecerūt. Sed aliq̄ de malis q̄ fece-
 rūt. imo de malis q̄ nō fecerūt / aliq̄ se iactāt: qd̄ qdē est signum
 obstinatiōis. ¶ Sext⁹ irreuerētia v̄l stare irreuerēter in eccle-
 sia occupādo locū sacerdotū. loqui in ecclesia sine necessitate v̄l
 ridere: ducere canes. asportare aues. aut asportari facere. Cō-
 culcare cruce s̄ sculptas sup̄ tumulos humi positos irreueren-
 tissime q̄ legē a diuino iure emanatā. Non flectere duo genua
 dū adorāt sanctissimū sacramentū. ¶ Septim⁹ est nouitium
 inuētiō in habitibz inchozeis in cātariōibz mūdānis / i ludis

z torneamēt. ¶ Octau^o est p̄sumptio animi: vt attentare aliqd
supra vires aut sciētā. ¶ Nonus est hypocrisis ostēdere ab ex
tra signa veri christiani nec velle esse. et sub tali apparētia fiūt
multa mala. Nonnulli tamē deteriores sunt q̄ publice grandia
pctā cōmittūt in scādalu p̄rimoz per b̄ iducētes eos ad malū:
vel retrahētes a bono. Et hi sunt q̄ nec deū timent nec hoīes
reuerent. ¶ Decim^o est sup̄sticio aut singularitas vt nō facere
vl' omītrere qd̄ est faciendū vl' omittendū. vl' qd̄ inspirat a deo
eo q̄ alij illd̄ faciūt ne p̄formis viteat ceteris. b̄bigra dū dicit
euāgelij i mīssa oēs surgūt sicut debet fieri: ego flectā tūc genua
Si p̄o nō surgāt: surgā. ¶ Undecim^o est vana gloria. vt facere
bonū corā alijs nō vt glorificet de^o vl' p̄rim^o edificet / sed tantū
ad acq̄rēdā laudē humanā. ¶ Duodecim^o est van^o ornat^o. vt ha
bere ornāmēta ultra decentiā sui stat^o q̄tū ad formā p̄ciositatē
aut multiplicationē. p̄p̄t q̄ homo frequēter ip̄licat debīt i por
tabilibz nō satisfaciēs q̄bz obligat. z omittit facere elemosinas
Et plerūq̄ vt p̄tinu et fast^o: efficiūt p̄do. raptor. exactor. vēditor
iusticie. acceptor muner. z particeps innumerabiliū maloz ac
factor illa faciētū. ¶ In sc̄do p̄cepto dei p̄hibet iuramētū
vanū. Et dicit vanū qd̄ nō habet tres comites q̄ sūt veritas /
iudiciū / z iusticia. Similit̄ p̄hibet pluriū qd̄ semp cū sit ex de
liberatiōe etiā si ex ioco est mortale. ¶ Itē p̄hibet blasphemā
q̄ peior ē p̄dicet. ¶ In t̄cio p̄cepto p̄cipit dies dñica obsuari
Ad cui^o obsuatiā requirunt tria. ¶ Primo q̄ homo se abstineat
ab oī pctō mortali. cū plus trāsgrediat hoc p̄ceptū faciens qd̄
nō licet diebz p̄festz seu ferialibz vt luxuriari. blasphemare. fu
rari. zc. q̄ faciens qd̄ lictū est in illis diebz: qz in necessitate
etiā illa opera in dñica possunt fieri. Et pctm̄ p̄missum tōli die
duplicat: q̄ re in p̄fessioe dicēda est hec c̄rēstantia. ¶ Sc̄do
vt sanctificet dies dñica ouenit abstinere a labore freno: nec
debet tali die homo exercere venationē / aut facere exerceri: nisi
vz gēte necessitate: aut suadēte pietate. ¶ Terrio volēs sancti
ficare sabbatū. id est diē dñica debet occupari in deuotiōe re
cognoscēdo suū creatorē: qd̄ facies dolēs efficacit de pctis. cū
p̄p̄o ito p̄fite di z satisfaciēdi. qd̄ q̄ nō facit / minime sanctificat
diē dñica: sed peccat mortalit̄ sc̄dm aliquos doctores. Et in b̄

pcepto phibetur viciū accidie cū sex ramis. quoz prim⁹ est te/
piditas: vt audire missam p̄dicationē/ orare sine deuotione et
attentione. ¶ Secundus est pusillanimitas. vt nō audere aggre/
di opera virtuosa q̄ homo sufficiens est facere. ¶ Terti⁹ est mol/
licies. sicut desistere ab incepto bono/ non pseuerare in aliqua
deuotōe inchoata/ vel in bono pposito. ¶ Quart⁹ est euagatio
mēt̄ meditatio iutilia aut impossibilia pcrastinādo emēdationē.
¶ Quint⁹ est torpor circa pcepta et q̄tū ad se: et q̄tū ad s̄bditos.
¶ Sext⁹ ē despatio: qz nō sp̄o q̄ me possim emēdare. et q̄ de⁹ det
michi talē grāz etiā faciēdo qd̄ in me erit. vel si sperē me emē/
dare/ nō spero pseuerare. vel credo q̄ de⁹ nolit michi parcere.
vel nō possit. zc. ¶ Quartū pceptū est de honore parentū scz
corporaliū/ tēporaliū/ vel spūaliū quibz oportet obedire: nō il/
los exasperare. Et p̄sertim principes vna cū suis officialibz
videāt de spūalibz q̄ frequēt⁹ offendūtur p̄tēnendo eoz sentē/
cias: impediēdo suas iurisdictiones/ capiēdo. p̄berādo. i. carcerādo
vadiādo de p̄dādo ipsos p̄latos in suis capellanis/ vltollerādo
ista fieri. vel q̄ venatores cū canibz intrēt domos curatorū aut
sacerdotū petēdo veluti pauperes panē filiorū pro suis canibz
i. de dec⁹ dñoz suoz: imo arripiēdo sicut latrones nedū panum
abundantiā/ sed et scutellas stagnēas. zc. allegātes suā p̄suetā ra/
pinā pro lege/ nō xp̄i: sed sathane. ¶ Quintū pceptū prohibet
homicidiū triplex. ¶ Primo homicidiū man⁹ scz facto/ deside/
rio et fauore cōtra iusticiā/ aut preter defensionē corporis sui.
¶ Scdo cordis: qd̄ est portādo in corde rancorē cōtra primū
exosam habēdo psonā ei⁹: qz vicia habere odio virtuosū est. Et
michi phibitū est viciū ire/ cū sex ei⁹ ramis quoz. ¶ Primus
est blasphemia. vnde interdū blasphematur de⁹/ aut sancti ex
supbia. aliquādo vero ex ira iurando sanguinē/ ventrē. zc. aut
asserendo deū nō esse iustū aut misericordē aut sapientem. zc.
¶ Secundus ram⁹ ire est contumelia: vt dicere alicui verbū iū/
riolum iūste vocādo eū latronē/ p̄ditore/ fatuū. zc. ¶ Terci⁹
est clamor. vt exaltare vocē ex ira intētionē vincēdi habentes
bonā rationē. ¶ Quart⁹ est indignatio: videlicet ipatiēter to/
crare paupertates infirmitates et aduersitates. ¶ Quint⁹ est rixa
quā frequēt⁹ sequūtur verbera. ¶ Sext⁹ est tumor mēt̄is. vt

pro ponere vindictā capere de inimicis ex solo odio. ¶ Tertium homicidium est lingue seu oris. quod fit per detractionē que est una quinq; filiarū inuidie que inuidia prohibetur in hoc quinto precepto cū suis sex ramis. ¶ Primus est odium. vnde aliquid quando odium nascitur de ira / aliquando de inuidia. ¶ Secundus est gaudiū de malo alterius. ¶ Tertius est dolor de eius bono. ¶ Quartus est susurratio. vnde susurratio est quando ponitur discordia inter amicos dissoluendo amicitia. ¶ Quintus est detractio que fit alicui imponendo falsum. ¶ Secundo reuelando peccatū proximi occultū intentione diffamandi eū. ¶ Tertio addendo aliquid malo audito aut viso. ¶ Quarto interpretando bonū opus fuisse factū aut dictū mala intentione. ¶ Quinto negando proximi bonum. ¶ Sexto tacendo illud cū opus est illud dicere. ¶ Sextū preceptū est non mechaberis. vbi prohibetur actus carnis extra matrimonium. et omnis luxuria cū suis ramis qui sunt fornicatio. stuprū. adulterium. incestus. sacrilegiū et sodomia etiam osculari preter suam ex libidine phibitū est et mortale. Ibi similiter lenociniū est induciū. et hī exercētes nutrire. Ibi similiter phibentur choree et oīa iocunditas ad luxuriā. In hoc enim precepto etiam prohibetur gula cū suis ramis quorū primum est comedere irreuerēter: hoc est nō faciēdo bñdictionē in principio mēse: nec reddēdo grās in fine. ¶ Secundus est comedere nimis mane. hī est puenire horā sine necessitate. ¶ Tertius est comedere excessiue. ¶ Quartus est nimis frequenter. ¶ Quintus nimis delicate. ¶ Sextus nimis loquaciter. quia enim efficimur hominibus deitas nō ē tūc agere quicquid sibi displicere possit aut loqui. ¶ Septimū preceptū phibet furtū et auaritiā cū suis duodecim ramis / quę sūt. symonia. rapina. usura. latrocinium. fraus. ludus sortium. retentio rerū iūctarū. vitium ppetatū. sacrilegiū. icōpansio. detentio mercedis mercenariū. Et quicquid istud preceptū sit negatiuum: in eo tamē includitur vñ affirmatiuum: quod est restituere alienū illis a quibus habitū est / vel suis heredibus si reperiri et cognoscipossant. Si vero hoc non possibile sit: pro animabus illorū quibus restitui debebatur optetur pauperibus. ¶ Octauū preceptum prohibet omne mendacium perniciosum hoc est iniuriosum deo et proximo: atq; falsum testimoniū: nec

sufficit confiteri de falso testimonio aut mendatione mortali: sed ne-
cessarium est restituere damnum quod secutum est ex tali testimonio
aut mendatione: quous nullum lucrum adeptus fuerit nisi alius restituat.
Nonum preceptum prohibet voluntatem faciendi opus carnis extra ma-
trimonium: desiderare concupisci / cogitare carnaliter in aliam preter
suam cum consensu delectationis: licet non assit consensus in operatione
In decimo precepto dicitur. non concupisces rem proximi tui. Tri-
pliciter namque homo peccat contra hoc preceptum. **P**rimo concupi-
scendo rem proximi iniuste / hoc est per symoniam / usuram / rapinam. etc.
Secundo concupiscendo rem proximi non iniuste / sed ad iniusticiam:
verbi gratia volo acquirere bona per usuram / aut fraudem / aut faciundo
quicquid contra mandatum dei / imo bene et iuste: sed tamen sua desi-
dero bona ut expendam illa in luxurijs / vanitatibus / ludis / cho-
reis / bacchanalijs et fornicationibus. **T**ertio cum bona habita sic te-
naciter diligo quod non dispensum proximis indigentibus dando aut muta-
do secundum facultatem meam. **Q**uinta consideratio confitendi erit de
septem capitalibus de quibus poterit fieri confessio ad partem. videlicet
de superbia. invidia. ira. accidia. avaritia. gula et luxuria secundum di-
scernitionem peccatoris: de peccatis luxuria et avaritia de quibus confitebitur
in ordine preceptorum. **S**exta consideratio. Quod non omnes equa-
liter disponuntur et affectiones sunt diverse quemadmodum et opera.
Ille qui sepe confitetur et fugit per posse suo veluti sapiens omne cri-
men mortale poterit examinare suam conscientiam per quicquid corpo-
ris sensus: tenendo talem ordinem ut recordetur malorum commissorum.
Et primum. meditatio de delectatione vel absentibus feminis
quemeditatus est in suo secreto de pulchritudine mulieris vise
vel mulierum. Similiter si piecerint oculos in vanas picturas et car-
nales et ludos hystrionum. Et sic recordabitur utrum delectatus sit
contra consensum: vel cum consensu siue in delectatione siue in operatione
Secundo de auribus audiendo detractiones proximorum: laudes adula-
torias. nugas. verba inhonesta et qua intentione delectatione et
consensu: considerando si poterat imponere silentium detractori aut lo-
quens deturpibus ut intelligat confiteri si tali dedit audientiam fatue
loquendi. cum non sit minus peccatum audire delectabiliter detractorem
quam detractare siue detrahere. **T**ertio accedet homo ad na-
res respiciendo ob quam causam dilexit bonos odores. si ad meli-

sustinendū corp⁹ intētiōe suādē deo: aut ad p̄uocandū se aut
primū ad malū: aut si fecerit indifferēter ad neutrum p̄dictorum
attendendo. ¶ Quarto p̄cedet ad os et linguā et pedes et man⁹
et sic faciliter recordabit⁹ q̄sq; suorum malorum desideriorum / uerb⁹ et
actuum. ¶ Septima cōsideratio erit de causam p̄stantib⁹ p̄ctis
aut participatib⁹ q̄ nō sufficiet cōsiderare q̄ fecit: sed etiā mala
q̄ cōsulit aut p̄misit fieri ubi poterat p̄stare īpedimentū: ma/
ximē ubi ex officio obligat⁹ est. unde talis datur regula. omne
damnū qd̄ q̄s dat aut est causa efficac q̄ deē satisfacere obligat⁹
¶ Octaua cōsideratio erit de circūstancijs p̄ctor⁹ necessario
cōfiteēdis q̄ sunt nouē. ¶ Prima circūstātia est p̄sone: notifi/
canda est enī p̄sona cū qua vel cōtra quā peccatū est commissū q̄
aliud est peccare cū vna moniali. aliud cū vna seculari. aliud cū
soluta / aliud cū maritata vel sanguinea. aliud p̄cutere clericū
aliud laicū / aliud sacerdotē et similia. ¶ Secūda est loci: nam si
p̄ctm̄ committo in loco sacro inducit aliā speciē p̄cti qd̄ dicit⁹ la/
cilegiū. ¶ Tertia est modi ut cū q̄s peccaret cū muliere cōtra
naturā. ¶ Quarta est tēporis: quādo p̄ctm̄ committit⁹ in die dñico
inducit aliā speciē / sc̄z trāsgressiōē terci⁹ p̄cepti. unde si in
dñico die vel festo p̄cepto / p̄dor aut fornicor. et c. committo duo
mortalia p̄ctā. cū faciā cōtra duo p̄cepta. ideo p̄ctā in festis cō/
missa cū tēporis circūstātia sunt cōfiteēda. ¶ Quinta est numeri
q̄ totiens homo distincta et plura p̄ctā committit q̄tiens peccat:
p̄pterea oportet dicere q̄tiens p̄ctm̄ est commissū. Et si q̄s nō re/
cordetur dicat numer⁹ quē poterit estimare sc̄dm̄ p̄babile opi/
nionē. Et si nō poterit estimare numerū: estimet quāto tēporē
p̄ctō stetit. ¶ Sexta est q̄litas. oportet enī cōfiteri qm̄ p̄ctm̄
est publicū / q̄ induceret aliā speciē: hoc est scandalū proximi.
¶ Septima est inductiōis: quādo aliq̄s nō solū ipse peccauit
sed alios induxit ad peccandū dāns cōsiliū / auxiliū / aut fauorē.
¶ Octaua dicit⁹ cōsequētie. debet enī peccator etiā dicere p̄ctā
q̄ cōsequitur ad alia p̄ctā: ut puta q̄ in vno p̄ctō occurrerūt mē/
dacia / p̄iuria / adulationes / deceptiōes et similia q̄ in cōfessione
nō sunt omittēda: sed p̄palāda. Sicut si princeps teneat statū
p̄posuū et sup̄fluū ultra facultatē suorum reddituum: sequētur rapi/
ne / exactiōes / iūrie / luxurie / lenocinia / et iniusticie multiplices:

qz p̄fiscabūtur hereditates innocentū et dabūtur adulatorib⁹
et maledictis hoīb⁹: cōcedent remissiones hoīb⁹ sceleratissimis
et sic licētiabūtur tales iterare furta/ homicidia/ defloratiōes
virginū. zc. imo alij inducent per hoc similia perpetrare. aliter
princeps reprobat⁹ nō poterit suā supbā ostentationē cōtinua
re. ¶ Nonā circūstantia est cause: utpote impono collectā ec/
clesiasticis: aliter quīs concedat/ aut exactionē indebitā sup
populo meo et iniuste: ecce sacrilegiū vel rapina. hoc facio ut
habeā diuicias ad tenendā statū pompaticū: ecce superbia.
volo viuere superbe ut perficiā meas carnalitates. ecce luxu/
ria. Et totum hoc est confitendū ad laudē iesu. Amen.

¶ Finis.

